

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/67/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424204271
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4424204271.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, so sídlom F. Kapisztóryho 1, Nové Zámky, dieťa matky C. D. D., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom E. A. XXX/XX, F. G. H., v konaní zastúpenej JUDr. Jurajom Czirfuszom, advokátom so sídlom Hlavná 48, Dunajská Streda, a otca I. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., K. – D., Česká republika, v konaní zastúpeného JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou so sídlom Javorinská 13, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, v konaní o návrhoch otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej a na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/173/2024-150 zo dňa 10.04.2025, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 10.04.2025 súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec maloletej domáhal dočasnej úpravy styku s maloletou počas veľkonočných prázdnin 2025 od 16.04.2025 od 15:00 hod. do 24.04.2025 do 17:00 hod., od 30.04.2025 od 15:00 hod. do 04.05.2025 do 19:00 hod. a počas letných prázdnin 2025 od 30.06.2025 od 14:00 hod. do 16.07.2025 do 20:00 hod. a od 31.07.2025 od 16:00 hod. do 16.08.2025 do 20:00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s ním riadne a včas pripraviť a v stanovenom dni a hodine mu ju odovzdať. Prevzatie maloletej by sa realizovalo v škole, ktorú maloletá navštevuje a v prípade, ak by sa maloletá v škole nenachádzala, v bydlisku matky. Odovzdanie maloletej po ukončení styku by sa realizovalo v jeho bydlisku.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 360 ods. 1, 2, § 366 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

3. V rozhodnutí súd prvej inštancie konštatoval, že z pripojeného spisu sp. zn. 7P/19/2022 mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/19/2022-86 zo dňa 20.06.2022, právoplatným a vykonateľným dňa 23.09.2022 bolo rozhodnuté tak, že sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20P/1/2019 - 132 zo dňa 11.12.2019 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/39/2020 - 210 zo dňa 06.10.2020 v časti o výživnom na maloletú tak, že výživné na maloletú sa zvyšuje zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 250,- Eur mesačne, počnúc od 01.07.2022 (I. výrok), že sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20P/1/2019 - 132 zo dňa 11.12.2019 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/39/2020 - 210 zo dňa 06.10.2020 v časti o styku otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý páry rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 10:00 hod. do 28.12. do 14:00 hod., každý nepáry rok od

28.12. od 10:00 hod. do 02.01. nasledujúceho párneho roka do 14:00 hod. a každý páry rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 10:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 14:00 hod. (II. výrok) s tým, že otec si maloletú prevezme od matky na adrese E., L. XXXX v určenom čase, kde mu matka maloletú odovzdá a po ukončení styku je otec povinný vrátiť maloletú matke na rovnakej adrese v určenom čase (III. výrok). Matke bola uložená povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť (IV. výrok). Súd styk maloletej s rodinou otca neupravil (V. výrok). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (VI. výrok).

4. Podľa súdu prvej inštancie zo zápisnice o informatívnom stretnutí rodičov zo dňa 28.01.2025 vyplýva, že rodičia sa mimosúdne dohodli ohľadom styku otca s maloletou na rok 2025 tak, že otec stráví s maloletou všetky prázdniny, resp. letné a vianočné prázdniny na polovicu a niektoré štátne sviatky a víkendy na ne nadväzujúce.

Z písomného vyjadrenia otca zo dňa 13.03.2025 vyplýva, že matka mu tiež navrhla styk s maloletou v nepárnom roku počnúc rokom 2025, a to konkrétne aj v období, ktoré otec žiada dočasne upraviť neodkladným opatrením (veľkonočné sviatky, sviatok 1. mája a letné prázdniny), nasledovne: veľkonočné prázdniny od stredy po vyučovaní do veľkonočného pondelka 17:00 hod., ďalej jednodňové sviatky - každý rok je iný, ale keď je dlhý víkend zo školy, jeden z 1. mája alebo 8. mája, 15. septembra a letné prázdniny podľa táborov maloletej - polovicu júla a polovicu augusta.

Z vyjadrenia právnej zástupkyne otca na pojednávaní konanom dňa 21.03.2025 vyplynulo, že v decembri 2024 bola maloletá u otca týždeň, na jarné prázdniny 2025 maloletá u otca nebola.

5. Vecne súd zdôvodnil svoje rozhodnutie tým, že z doteraz vykonaného dokazovania mal preukázané, že styk otca s maloletou je nateraz upravený právoplatným a vykonateľným rozsudkom. Naposledy sa otec stretol s maloletou na Vianoce 2024, pričom z vyjadrenia otca na pojednávaní vyplynulo, že maloletá bola u neho ešte dlhší čas než ten, na ktorý bol otec v zmysle poslednej úpravy styku oprávnený. Otec na pojednávaní uviedol, že k tomu došlo z dôvodu, že matka vymenila páry rok počas Vianoc s nepárny rok počas Vianoc, s čím v konečnom dôsledku súhlasil, styk sa počas Vianoc realizoval a maloletá bola u neho namiesto piatich dní, týždeň. Navyiac, z fotografií otca s maloletou mal súd preukázané, že otec sa s maloletou stretáva aj v inom ročnom období ako len počas Vianoc. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že na pojednávaní nedošlo k dohode medzi rodičmi, resp. že matka svoju dohodu z informatívneho stretnutia tesne pred začiatkom realizácie styku odvolala, svojimi obavami, že mu matka bude brániť v styku s maloletou počas jednodňových sviatkov, pričom poukázal na hypotetické riaditeľské voľno nadväzujúce na tieto dni a tiež tým, že nemal styk s dieťaťom v lete ani na Veľkú noc 2024. Otec však žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu matka doteraz bránila v styku s dieťaťom v čase, keď mal právo na styk s maloletou v zmysle ostatného rozhodnutia. Nemožno pripísať na ťarchu matke ani to, že nepristúpila na práve otcom navrhovaný rozsah styku s maloletou, resp. že otec nerealizoval styk s maloletou v lete, na čo v zmysle ostatného rozhodnutia oprávnený ani nebol. Styk otca s dieťaťom nie je možné upraviť ani na základe akýchsi hypotéz o možnom udelení riaditeľského voľna. Z obsahu spisu vyplýva, že obaja rodičia majú síce záujem v prejednávanej veci uzavrieť rodičovskú dohodu, problém je však v tom, že sa ich názory na rozsah styku rozchádzajú. O úprave styku má okrem rodičov vlastný názor aj maloletá. V prebiehajúcom konaní dokonca matka navrhla otcovi úpravu styku, ktorá zahŕňa obdobia, ktoré teraz otec žiada upraviť neodkladným opatrením. Rodičom teda nič nebráni v tom, aby sa na zmene úpravy styku dohodli. V súčasnosti neexistujú dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže otec žiadnym spôsobom nepreukázal naliehavý právny záujem na dočasnej zmene úpravy jeho styku s maloletou, resp. že práve ním navrhnutá dočasná úprava pomerov je najlepším riešením a je v záujme maloletej. Navyiac, otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhuje upraviť styk aj počas pracovných dní (nadväzujúce na prázdniny), čím by zasiahol do pravidelnej školskej dochádzky a vzdelávacieho procesu maloletej. Maloletá je vo veku 10 rokov a okrem voľného času a mimoškolských aktivít má aj svoje školské povinnosti, preto v tomto smere bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, resp. vypočuť si aj názor dieťaťa. V konaní o neodkladnom opatrení súd nemal možnosť pre krátkosť času vykonať širšie dokazovanie (ktoré si prejednávaná vec vyžaduje), resp. podrobnejšie zistiť názor dieťaťa, tiež dôkladne zistiť vzťahové väzby medzi rodičmi a maloletou, prípadne prešetriť pomery na strane oboch rodičov. Takéto dokazovanie bude vykonané vo veci samej. Za danej situácie, pokiaľ nedôjde k iným podstatným skutočnostiam odôvodňujúcim nutnosť neodkladného opatrenia, nie je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov, nakoľko nateraz tieto upravené sú a neodkladné opatrenie nie je ani inštitútom na dosiahnutie skoršieho rozhodnutia vo veci.

6. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol riadnym a včasným odvolaním otec namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP.

Poukázal na to, že súd prvej inštancie zamietol akýkoľvek kontakt medzi ním a maloletou z dôvodov, že zasahuje do školských dní, pričom potencionálne je tento argument možné aplikovať len na májový kontakt, avšak matka potvrdila už na informatívnom stretnutí, že riaditeľ vypísal riaditeľské voľno na piatok 02.05., čo muselo byť súdu známe a nešlo o žiadnu hypotézu. Letné prázdniny ani Veľká noc nezasiahli ani do jedného školského dňa – podľa rozpisu letných prázdnin na stránke Ministerstva školstva posledným školským dňom je 27.06.2025 a školský rok začína opäť 01.09.2025. Jeho návrh na úpravu styku počas letných prázdnin je od 30.06.2025 do 16.07.2025 a od 31.07.2025 do 16.08.2025. K aktuálnemu právoplatnému rozsudku uviedol, že dohoda, ktorú s matkou podpisoval, nebola správne schválená súdom, keďže on mal za to, že ide o dodatok k bežným kontaktom nie o jediné kontakty medzi ním a maloletou. Na pojednávaní prítomný nebol. Ďalej uviedol, že zo súdneho pojednávania konaného dňa 21.03.2025, z e-mailovej komunikácie a z informatívneho stretnutia rodičov – zvukovej nahrávky - vyplynulo z výsluchov účastníkov, že rodičia mali dohodu, že on sa s maloletou stretne cez jarné prázdniny 2025, čo matka zrušila bez uvedenia dôvodu. Po zrušení možnosti byť s dcérou počas jarných prázdnin, prišiel na územie Slovenska za maloletou, ako matka uvádza, a žiadala ho, aby zrealizoval návštevu na Slovensku, ale s maloletou sa nemohol ani len pozdraviť, matka ju odviezla zo školy počas toho, ako čakal pred školou. Telefón mu nezdvihala. Každý z nich uvádzal iné dôvody na svoje konanie, ale nesporné bolo, že sa s maloletou nestretol počas jarných prázdnin ani počas jeho príchodu na Slovensko. Mal za to, že zrušenie kontaktu cez prázdniny, neumožnenie ani pozdraviť dcéru počas cesty na Slovensko len za účelom pobytu s ňou je jednoznačné preukázanie bránenia a marenia kontaktov. Tvrdil, že sa s maloletou dodnes nestretol.

Poukázal na to, že matka prezentovala na zvukovej nahrávke z informatívneho stretnutia rodičov, že vzťah medzi ním a maloletou je dobrý, uvádzala situácie, kedy sa maloletá pýtala k nemu. Tieto letné prázdniny matka navrhla úpravu jeho styku s maloletou v rozsahu 6 týždňov s cieľom cestovania do Talianska k moru, k jeho rodine. Aktuálne mu matka neumožňuje stráviť ani jeden deň počas letných prázdnin s maloletou. Bol toho názoru, že zamietnutím jeho návrhu na dočasnú úpravu styku medzi ním a maloletou súd podporil matku v zakazovaní kontaktov medzi ním a maloletou, a už dnes je zrejmé, že bez vydania neodkladného opatrenia dcéru vôbec neuvidí do rozhodnutia vo veci samej, čo môže trvať roky. Vyjadril obavy z toho, že potom bude súd argumentovať tým, že väzby sa pretrhli, čomu sa však dá predísť dočasnou úpravou aspoň počas prázdnin. Tvrdil, že je nesporné, že vzťah je dobrý, maloletá sa ho dožadovala až dokým matka nezačala brániť kontaktom a aktívne vzťah medzi ním a maloletou narúšať aj ovplyvňovaním jej názoru. Maloletá miluje domácich miláčikov u neho, pričom kolíznej opatrovníčke uviedla matkine slová „psy smrdia“. Založil fotografie, ako sa maloletá u neho hrá so psíkmi, túli sa s nimi. Ďalej uviedol, že je taliansky občan, ktorý má rodinu v Taliansku, kam by rád zobral maloletú na dovolenku. Okrem vynikajúceho jedla, kúpania sa, sa stretne aj s jeho rodinou. Mal za to, že je jednoznačne v záujme maloletej absolvovať letnú dovolenku s ním, navštíviť Taliansko, kde zažije aj kúpanie v mori. Neexistuje žiadny dôvod, aby mu boli upierané práva na stretávanie sa s maloletou v normálnom rozsahu do času rozhodnutia vo veci samej.

Naliehavosť úpravy jeho styku s maloletou vzhliadol v tom, že matka bráni ich kontaktom, aj keď ústne prezentuje pred súdom, že nebráni, skutky hovoria niečo iné. Pokiaľ nedôjde k dočasnej úprave kontaktov medzi ním a maloletou, tak maloletú nestretne ani cez leto. Dňa 07.02.2025 prišiel na územie SR len kvôli stretnutiu s maloletou, ktorú ani na pár minút nevidel. Rodičia boli dohodnutí na tom, že maloletá bude cez jarné prázdniny 2025 u neho, ale nebola. Na Slovensku bol dňa 21.03.2025 a plánoval zotrvať do nedele 23.03.2025, ale dcéru ani na pár minút nevidel. Táto situácia ho frustruje a je ňou znepokojený. Zároveň cíti, že už vyčerpал všetky možnosti, aby sa s matkou mimosúdne dohodol. Medzi ním a matkou nie je možná dohoda, matka plánovaný kontakt zruší na poslednú chvíľu, kontakt neumožní ani keď príde na územie SR.

Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8CoP/183/2015-260 zo dňa 30.09.2015, ktorý potvrdil Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. I. ÚS 422/2016-14 dňa 07.07.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/11/2020 zo dňa 31.03.2020, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoP/24/2013 zo dňa 11.02.2014, rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 59P/53/2015 zo dňa 14.03.2016, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27CoP/55/2022 zo dňa 13.10.2022 a rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoP/11/2016 zo dňa 16.03.2016.

Uviedol, že naposledy sa s maloletou stretol počas zimných prázdnin (vianočné sviatky 2024/2025), pričom odvtedy mu stretnutie nie je umožnené. Bezodkladnosť úpravy spočíva v tom, že deformácia vzťahu rodiča s dieťaťom sa v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe len veľmi ťažko napráva.

Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že dočasne upraví jeho styk s maloletou počas letných prázdnin 2025 od 30.06.2025 od 14:00 hod. do 16.07.2025 do 20:00 hod. a od 31.07.2025 16:00 hod. do 16.08.2025 do 20:00 hod. s tým, že matke uloží povinnosť maloletú na styk s ním riadne a včas pripraviť a v stanovenom dni a hodine mu ju odovzdať. Prevzatie a odovzdanie maloletej sa bude realizovať v bydlisku matky.

7. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s myšlienkovým chodom súdu. Nebolo jej jasné, z akého dôvodu otec podával návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Poprela otcove tvrdenia smerujúce k tomu, že mu bráni v stretávaní sa s maloletou, ako aj jeho tvrdenie, že dňa 07.02.2025 prišiel na Slovensko iba kvôli tomu, aby sa stretol s maloletou a ona mu to neumožnila. Za nepravdivé označila tvrdenie otca, že mu povolila, aby s maloletou strávil jarné prázdniny, keďže mu nikdy nesľúbila, že môže stráviť celé jarné prázdniny s maloletou. Uviedla, že otec nechce pochopiť, že maloletá sa s ním nechce sýkať, vždy sa jej zverí s tým, že otca nechce vidieť a vôbec s ním nechce nikam ísť. Tvrdila, že otec ignoruje žiadosť a názor maloletej, aj napriek tomu, že sa s ním nechce stretnúť, otec príde za ňou a tieto „stretnutia“ následne opisuje vo svojich vyjadreniach, že mu ona ako matka bráni v styku. Pri spomínanom príchode otca za maloletou, nakoľko sa maloletá s otcom nechcela stretnúť, otec po nej (matke) pátral políciou a následne na ňu podal aj trestné oznámenie. Poukázala na to, že otcovi v januári navrhla možnosť, ako riešiť styk s maloletou, otec však tento návrh ihneď zamietol, bez toho, aby maloletej nechal priestor a bez prijatia kompromisu. Od tej doby otec pár krát kontaktoval ju ako matku s otázkou, ako prebehne styk počas letných prázdnin, ale je veľmi ťažké dohodnúť sa na niečom, čo maloletá nebude akceptovať. Matka tvrdila, že maloletá sa nechce stretnúť s otcom a vôbec nechce ísť do Talianska s otcom za jeho rodinou. Túto skutočnosť maloletá už povedala aj kolíznemu opatrovníkovi, ako aj psychológovi. Otec sa nevie k svojej dcére približovať s láskou a porozumením. Kedykoľvek telefonujú, otec opakovane kladie otázky maloletej, žiada od nej vysvetlenie, prečo sa s ním nechce stretnúť, a žiada ju, aby sa rozhodovala. Otec neustále viní ju ako matku z tejto situácie, pričom by sa mal zamyslieť nad sebou a nad svojím konaním. Otec v každom svojom návrhu, vyjadrení, či v odvolaní opisuje, že maloletá sa u neho cítila veľmi dobre za ten týždeň, čo strávila počas Vianoc u neho, pričom poukázala na skutočnosť, že počas tohto týždňa spolu hovorili cez videohovor s maloletou a ani len raz nevidela na maloletej, že by sa až tak dobre cítila. V posledných dňoch si na maloletej všimla, že prebrala otcov odmeraný, chladný a flegmatický štýl. Uviedla, že ju skoro nespoznala. Cez Silvestra sa jej v telefóne ani pozdraviť nechcela a na jej tvári ani raz nevidela úsmev. Maloletá sa tešila jedine na svojho nevlastného súrodencu. Otec vlastným konaním (podaním odvolania) zavinil, že sa neuskutočnilo pojednávanie vo veci samej, pričom ak by otec bol ochotný pristúpiť ku kompromisu a brať ohľad aj na maloletú, súd už na predmetnom pojednávaní mohol vo veci rozhodnúť. Mala za to, že otec vo svojich vyjadreniach zavádza súd a vykresľuje svoj vzťah s maloletou, pričom to tak v skutočnosti nie je. Tvrdila, že je v jej záujme, aby bolo rozhodnuté v prospech maloletej, nechce otcovi brániť v stretávaní sa s maloletou, ale je potrebné, aby súd bral do úvahy najmä názor a pocity maloletej. Vzhľadom na vyššie uvedené sa v plnom rozsahu stotožnila s rozhodnutím súdu prvej inštancie a navrhla, aby odvolací súd toto rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

9. Predmetom konania vo veci samej je návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v rámci ktorého otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dočasnej úpravy jeho styku s maloletým dieťaťom počas veľkonočných prázdnin 2025 od

16.04.2025 od 15:00 hod. do 24.04.2025 do 17:00 hod., od 30.04.2025 od 15:00 hod. do 04.05.2025 do 19:00 hod. a počas letných prázdnin 2025 od 30.06.2025 od 14:00 hod. do 16.07.2025 do 20:00 hod. a od 31.07.2025 od 16:00 hod. do 16.08.2025 do 20:00 hod..

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutkových okolností, z ktorých plynie záver, že je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený, ak to vyžaduje verejný záujem,

alebo ak je naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nenariadením neodkladného opatrenia.

12. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení Zákona o rodine. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a záujmom jeho rodičov, pričom mimoriadny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

13. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

14. Odvolací súd nemal dôvod nesúhlasíť s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný, poukazujúc pri tom aj na aktuálne platnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom upravenú rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/19/2022-86 zo dňa 20.06.2022, právoplatným a vykonateľným dňa 23.09.2022, v zmysle ktorého je otec oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 10:00 hod. do 28.12. do 14:00 hod., každý nepárny rok od 28.12. od 10:00 hod. do 02.01. nasledujúceho párneho roka do 14:00 hod. a každý párný rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 10:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 14:00 hod..

15. Argumentácia otca, že dohoda, ktorú uzavrel s matkou a na základe ktorej bol vydaný vyššie uvedený rozsudok, nebola súdom správne schválená, pretože on mal za to, že ide o dodatok k bežným kontaktom s maloletou, nie o jediné kontakty medzi nimi, naviac poukazujúc na to, že nebol prítomný na pojednávaní, neobstojí, pretože súdu prvej inštancie bola takáto dohoda podpísaná oboma rodičmi predložená na schválenie a otec svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní ospravedlnil, súhlasil s rozhodnutím súdu bez jeho prítomnosti a nežiadal o odročenie pojednávania. Pokiaľ mal voči rozsudku výhrady, mohol využiť svoje právo na podanie odvolania voči nemu, čo však nerealizoval.

16. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, je potrebné konštatovať, že právne posudzovanie je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriadiuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil ako nárok rodiča maloletej na bezodkladnú úpravu pomerov maloletej podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný, nakoľko v konaní nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletej spôsobom navrhovaným otcom. Takéto právne posúdenie veci, ako aj závery súdu prvej inštancie, odvolací súd považuje za správne a námietky otca o nesprávnom právnom posúdení veci za nedôvodné.

17. Ako už bolo uvedené vyššie, nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Po odvolacom prieskume rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že v konaní nebol v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu navodený stav osvedčenia, ktorý by preukazoval potrebu nariadenia otcom navrhovanej dočasnej úpravy styku s maloletou počas (aktuálne) už len letných prázdnin roku 2025. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v totožný deň, ako sa vo veci samej uskutočnilo prvé pojednávanie (21.03.2025), na ktorom sa matka vyjadrila, že by nemala problém s úpravou navrhovanou otcom ohľadne jeho styku s maloletou počas letných prázdnin zo dňa 13.03.2025 (počas letných školských prázdnin od 30.06. od 14:00 hod. do 16.07. do 20:00 hod. a od 31.07. od 16:00 hod. do 16.08. do 20:00 hod.) s tým, že by sa pritom zohľadňovali tábory, ktoré bude maloletá navštevovať, s čím otec súhlasil. Aj zo zápisnice o informatívnom stretnutí rodičov zo dňa 28.01.2025 vyplýva, že sa rodičia vedeli dohodnúť (aspoň približne) ohľadom letných prázdnin, kedy by otec s maloletou strávil 17 dní v júli a v auguste, čo by nebolo súvisle, pričom matka trvala na tom, aby sa styk prispôbil táborom maloletej. Pokiaľ otec vyjadruje obavy ohľadom správania sa matky, ktorá síce verbalizuje, že mu styk s maloletou umožní (ako tomu malo byť počas tohtoročných jarných prázdnin, čo sa však nerealizovalo), tieto možno chápať, avšak zároveň nemôžu byť dôvodom na prijatie záveru o nevyhnutnosti nariadenia otcom požadovaného neodkladného opatrenia. Otec pritom sám uvádzal, že s maloletou bol cez vianočné sviatky dlhší čas z dôvodu, že matka vymenila páry rok s nepárnym. Z predchádzajúceho súdneho rozhodnutia však vyplýva rovnaký počet dní styku otca s maloletou počas vianočných sviatkov párneho i nepárneho roka, z čoho je zrejmé, že sa rodičia vedeli dohodnúť aj na dlhšom časovom intervale, než je stanovený právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím. Ak otec poukazuje na to, že jeho styk s maloletou sa nerealizoval počas veľkonočných sviatkov v párnym roku, a ani mu nebol ponúknutý náhradný termín, odvolaciemu súdu nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré tomu tak bolo, z čoho nemožno vyvodiť jednoznačne ten záver, že matka mu v styku s maloletou bránila.

Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že otec nevyužil možnosť zúčastniť sa psychologických konzultácií na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, na ktorých sa matka s maloletou zúčastnila, ktoré boli odporúčané súdom prvej inštancie a zamerané na psychologické posúdenie naplnenia potrieb dieťaťa v záujme jeho harmonického vývinu, kvality vzťahovej väzby rodič – dieťa, adaptačného procesu maloletej na očakávanú zmenu, kvality rodičovských kompetencií a schopnosti ich naplnenia vo vzťahu k maloletej, motivácie k naplneniu rodičovských kompetencií a poradensko – psychologickú pomoc dieťaťu a rodičov pri úprave styku. Zo správy z tohto poradensko - psychologického procesu vyplýva, že právna zástupkyňa otca žiadala, aby konzultácie boli uskutočnené bez prítomnosti maloletej (?), čomu len ťažko porozumieť v kontexte zámeru týchto konzultácií. Na maloletej bolo badať nepohodu pri otvorení témy úpravy styku s otcom, čo aj verbalizovala, že sa o ňom rozprávať nechce a hnevá sa na neho. Z jej vyjadrení sa javilo, že vzhľadom na pozitívny vzťah k matke vníma otcovu žiadosť o úpravu styku ako ublíženie matke, nakoľko vníma, čo všetko matka musí vybavovať a absolvovať ohľadom tejto situácie, čo sa môže prejaviť práve v odmietaní jeho samotného. Z pohľadu maloletej táto situácia predstavuje významnú emočnú záťaž, nakoľko vníma prebiehajúci konflikt medzi rodičmi citlivo.

Odvolací súd prihliadol aj na odporúčanie psychologičky vyššie uvedeného referátu, ktorá zdôraznila dôležitosť vývinových potrieb maloletej, jej emocionálnej stability a pocitu bezpečia pri prípadnej úprave styku s otcom. Zároveň zdôrazňuje, že z obsahu spisu vyplývajú rozdielne tvrdenia rodičov o želaní maloletej ohľadne jej styku s otcom (otec tvrdí, že maloletá sa dožaduje trávenia času s ním, matka tvrdí, že maloletá k otcovi ísť nechce, nechce ho vidieť, nikam s ním ísť). S poukazom na osobitnú povahu procesnoprávneho inštitútu neodkladného opatrenia, pri rozhodovaní o ktorom súd nevykonáva riadne dokazovanie a pri rozhodovaní vychádza z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi osvedčených skutočností, odvolací súd uzatvára, že v posudzovanom konaní na základe dostupných dôkazných prostriedkov neboli zistené relevantné skutočnosti, následkom ktorých by bola dôvodnou úvaha o splnení podmienok pre nariadenie otcom požadovaného neodkladného opatrenia dočasne upravujúceho jeho styk s maloletou počas tohtoročných letných prázdnin a ani akékoľvek ohrozenie práv maloletého dieťaťa, vyžadujúce si okamžitú intervenciu súdu. Skutočnosťami, ktoré produkovali rodičia v súvislosti s posudzovaným návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia (otcom tvrdené bránenie v styku s maloletou zo strany matky, matkou tvrdené odmietanie otca maloletou), a ktoré môžu mať podstatný význam pre rozhodnutie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv k maloletej, je povinný sa zaoberať súd prvej inštancie vo veci samej.

18. Odvolací súd aj v súvislosti s rozhodnutiami súdov, na ktoré poukazoval otec vo svojom odvolaní, týkajúcimi sa úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, nespochybňuje rodičovské práva oboch rodičov v zásade v rovnakom rozsahu, avšak poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/87/2017 zo dňa 29.11.2017, v zmysle ktorého je určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom (v tomto prípade otcom), vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci. Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Vyriešenie styku dieťaťa s rodičom sa odvíja od zistení vyplývajúcich v každom individuálnom prípade z vykonaného dokazovania a je na konajúcom súde, aby zvážil, s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa a práva rodičov, ako styk rodiča s maloletým dieťaťom upraví.

19. Je povinnosťou rodičov mať na pamäti vždy najlepší záujem svojho maloletého dieťaťa, ako aj jeho právo na pokojné a konfliktami rodičov nezaťažené detstvo. V rodičovských vzťahoch platí viac než inde požiadavka vzájomnej tolerancie, nekonfliktnosti a úcty k právam druhého rodiča a k právam dieťaťa, čo by mali mať na zreteli predovšetkým rodičia maloletého dieťaťa.

20. Na základe uvedeného, keďže neboli splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, majú na zreteli najlepší záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hadisko pri jeho rozhodovaní, odvolací súd napadnuté zamietajúce uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď odvolacie argumenty otca vyhodnotil ako neopodstatnené.

21. Ďalšie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie v predmetnej veci za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).